

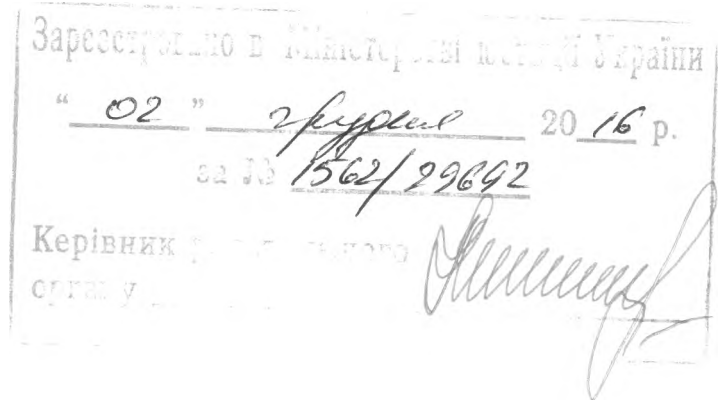
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 11 / 20 16 р.

м. Київ

№ 1359

Про затвердження Положення про
конкурсний відбір проектів підручників
для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів

Відповідно до статей 31, 33 і 37 Закону України «Про загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 781 «Деякі питання забезпечення підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», з метою реалізації рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2016 року (протокол № 9/4-19) «Про проект Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 25 грудня 2015 року № 1361 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір проектів підручників для учнів загальноосвітніх навчальних закладів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 січня 2016 року за № 59/28189.

3. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І. А.) зробити відмітку у справах архіву.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.) забезпечити державну реєстрацію цього наказу в Міністерстві юстиції України в установленому законодавством порядку.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

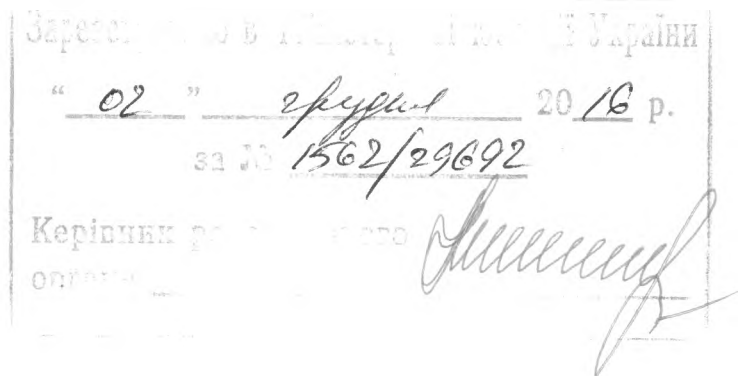
6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
10 листопада 2016 року № 1359

ПОЛОЖЕННЯ
про конкурсний відбір проектів підручників
для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до статей 31, 33, 37 Закону України «Про загальну середню освіту», статті 21 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», постанов Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 781 «Деякі питання забезпечення підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», від 26 вересня 2013 року № 717 «Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року» (зі змінами), Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2007 року № 13, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 січня 2007 року за № 77/13344.

2. Це Положення визначає порядок проведення конкурсного відбору підручників для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (далі – Конкурс) з навчальних предметів інваріантної складової типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою, мовами національних меншин та загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням навчальних предметів згідно з переліком, який затверджується наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) про проведення Конкурсу.

3. Конкурс проводиться у два етапи:

I етап – здійснення науково-методичної експертизи (далі – експертиза) проектів підручників за їх електронними версіями;

II етап – вибір проектів підручників, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», загальноосвітніми навчальними закладами (далі – ЗНЗ) за електронними версіями їх оригінал-макетів.

4. Конкурс проводить МОН на засадах відкритості, прозорості й гласності.

Інформація щодо проведення Конкурсу обов'язково оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО) та додатково може розміщуватись в репозитарії навчальних матеріалів.

5. У Конкурсі можуть брати участь фізичні та юридичні особи, які мають виключні майнові права на використання твору (далі – учасники) та які надали згоду передати на безоплатній основі МОН (при укладанні договорів на видання підручників за рахунок коштів Державного бюджету України) право на розміщення електронних примірників підручників (у pdf-форматі) для безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років.

6. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

авторський оригінал підручника – друкований авторський текст підручника з візуальними матеріалами, розміщеними на відповідних сторінках тексту;

оригінал-макет підручника – шпальти майбутнього підручника;

проект підручника – авторський оригінал підручника або його оригінал-макет;

репозитарій навчальних матеріалів (далі – Репозитарій) – місце, де зберігаються, накопичуються, систематизуються в електронному вигляді продукти інтелектуальної власності наукового, освітнього й методичного призначення та забезпечується безоплатний доступ до них засобами інтернет-технологій.

II. Підготовка та оголошення Конкурсу

1. Конкурс оголошується наказом МОН, що оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

Оголошення має містити інформацію про мету Конкурсу, строки його проведення, перелік навчальних предметів та назв підручників (з іноземних мов та мовами навчання національних меншин – із зазначенням відповідної іноземної мови, мови національної меншини), умови подання конкурсних матеріалів та апеляцій, номери контактних телефонів, факсів, електронні адреси установ, відповідальних за організацію та проведення Конкурсу.

2. МОН та ІМЗО для організованого проведення Конкурсу забезпечують:
формування переліку навчальних предметів та назв підручників, з яких оголошується Конкурс;

формування переліку назв підручників, які можуть перекладатися на мови національних меншин;

розроблення спільно з Національною академією педагогічних наук України та оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертизи проектів підручників;

розроблення та оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО інструктивно-методичних матеріалів для здійснення вибору ЗНЗ проектів підручників за оригінал-макетами з кожної назви підручника, що відповідає прогнозованій кількості учнів, та оформлення результатів вибору.

3. Для проведення Конкурсу ІМЗО забезпечує:

формування за пропозиціями МОН, ІМЗО, Національної академії наук України (далі – НАН України), Національної академії педагогічних наук України (далі – НАПН України), відповідних структурних підрозділів освіти Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, вищих навчальних закладів, громадських організацій загальних списків експертів (за їхньою згодою) з кожної назви підручника та подання їх для оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО;

формування складу експертів для кожного проекту підручника методом жеребкування;

формування за пропозиціями наукових установ, вищих навчальних закладів, профільних громадських організацій загального списку експертів з антидискримінаційних питань;

формування пропозицій щодо складу конкурсних комісій;

формування пропозицій щодо складу апеляційної комісії;

приймання, реєстрацію, перевірку комплектів конкурсних матеріалів та технічної справності оптичного диска або флеш-пам'яті з електронною версією проекту підручника;

організацію спільно з НАПН України інструктажу експертів відповідно до кожної назви підручника;

подання для оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО наказів МОН, експертних висновків на проекти підручників та довідок про стан їх доопрацювання, інструктивно-методичних матеріалів та інших документів щодо проведення Конкурсу;

подання для оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО зразків оформлення комплектів конкурсних матеріалів та результатів вибору ЗНЗ проектів підручників;

передачу для розміщення в Репозитарії електронних версій проектів підручників, які братимуть участь у Конкурсі;

належні умови роботи конкурсних і апеляційної комісій;

оголошення висновків конкурсних комісій.

III. Вимоги до конкурсних матеріалів та порядок подання їх на Конкурс

1. Проекти підручників мають бути виконані:
українською мовою (для ЗНЗ з навчанням українською мовою);
іноземними мовами (для відповідних навчальних предметів);
мовами національних меншин (для ЗНЗ з навчанням українською мовою та мовами національних меншин);
відповідною мовою національної меншини (для інтегрованого курсу «Література»).

На першій сторінці проекту підручника зазначаються прізвища авторів, назви навчального предмета і підручника. Для проекту підручника з мови національної меншини – мова навчання.

Назви проектів підручників мають відповідати назвам підручників, з яких оголошено Конкурс.

Назва проекту підручника для ЗНЗ з навчанням мовами національних меншин зазначається відповідною мовою національної меншини та державною мовою.

Зразки оформлення комплектів конкурсних матеріалів оприлюднюються на веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії за десять календарних днів до початку подання конкурсних матеріалів.

2. При поданні на Конкурс проекту підручника перші 36 сторінок обов'язково подаються у вигляді оригінал-макета підручника, а далі – у вигляді авторського оригіналу або оригінал-макета. Авторський оригінал підручника має бути виконаний комп'ютерним набором на одному боці аркуша формату А4, основний текст – кеглем не менше 14 пунктів, додатковий текст – не менше 12 пунктів через 1,15 інтервалу. Візуальні матеріали авторського оригіналу підручника, які відображають ескізи ілюстрацій, малюнків, схем, фото або опис зображувального ряду, мають бути розміщені на сторінках з відповідними текстами. Назва проекту підручника має бути виконана комп'ютерним набором на одному боці аркуша формату А4, кегль 18 пунктів – назва навчального предмета та назва підручника через 2 інтервали, верхнє поле – 10 см.

Оригінал-макет підручника має бути виконаний із дотриманням Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2007 року № 13, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 січня 2007 року за № 77/13344.

Проект підручника подається на паперовому та електронному носіях. Електронна версія проекту підручника має бути подана в pdf-форматі на оптичному диску або флеш-пам'яті. Проект підручника та зразок макета мають бути в одному файлі (зразок на початку файла), перші 36 сторінок роздруковуються у кольорі.

Електронна версія проекту підручника має відповідати його паперовій версії.

3. Для участі у Конкурсі учасник має подати до ІМЗО комплект конкурсних матеріалів:

лист-клопотання, у якому, зокрема, надається згода передати на безоплатній основі МОН (при укладанні договорів на видання підручників за рахунок коштів Державного бюджету України) право на розміщення електронного примірника підручника (у pdf-форматі) для безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років;

один примірник проекту підручника на паперовому носії з переліку назв підручників, з яких оголошується Конкурс;

електронну версію проекту підручника, поданого на паперових носіях;

відомості про автора (авторів) (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності));

відомості про фізичну особу (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності), номери контактних телефонів), яка має виключне майнове право на використання твору;

відомості про юридичну особу (повне найменування, місцезнаходження, контактні телефони, електронна адреса, прізвище, ім'я, по батькові керівника (керівників); копія документа про виключне майнове право на використання твору).

Обробка персональних даних учасників здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

4. Комплекти конкурсних матеріалів надсилаються до ІМЗО, реєструються у день їх надходження і перевіряються протягом трьох робочих днів з дня надходження.

5. Комплекти конкурсних матеріалів, які надійшли до ІМЗО з порушенням вимог, зазначених у пунктах 1 – 3 цього розділу, повертаються учасникам протягом п'яти робочих днів від дати їх надходження із зазначенням причини повернення.

6. Подані на Конкурс електронні версії проектів підручників упродовж десяти робочих днів з дня закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів розміщуються в Репозитарії для проведення I етапу Конкурсу.

7. Перелік поданих на Конкурс комплектів конкурсних матеріалів оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО упродовж п'яти робочих днів з дня закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів.

IV. Проведення I етапу Конкурсу

1. Експертиза електронних версій проектів підручників, поданих на Конкурс, здійснюється протягом строку, визначеного наказом МОН про проведення Конкурсу, але не менше п'ятнадцяти робочих днів.

2. Експертами можуть бути науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, закладів післядипломної педагогічної освіти, наукові працівники НАН України та НАПН України, методисти, вчителі, педагогічні працівники методичних об'єднань, асоціацій та спілок вчителів з відповідного навчального предмета, представники профільних громадських організацій (за їх згодою).

3. Експерти мають відповідати таким вимогам:

науково-педагогічні працівники – працівники вищих навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти, які мають науковий ступінь доктора філософії або доктора наук і стаж роботи у вищому навчальному закладі чи інституті післядипломної педагогічної освіти не менше 3 років;

наукові працівники НАН України та НАПН України – працівники установ НАН України та НАПН України, які мають науковий ступінь доктора філософії або доктора наук і стаж роботи в установах НАН України та НАПН України не менше 3 років;

методисти – педагогічні працівники методичних кабінетів (науково-методичних центрів) районного, міського рівнів, методисти інститутів (академій) післядипломної педагогічної освіти, які мають стаж роботи методиста не менше 5 років;

вчителі, представники методичних об'єднань, асоціацій та спілок вчителів – вчителі вищої кваліфікаційної категорії, які мають педагогічне звання «старший вчитель» або «вчитель-методист», із стажем роботи на посаді вчителя не менше 8 років. З окремих мов національних меншин (болгарської, гагаузької, кримськотатарської, молдовської, угорської, словацької, ромської, румунської, мови іврит) експертами можуть бути вчителі I кваліфікаційної категорії із стажем роботи на посаді вчителя не менше 8 років;

перекладознавці та перекладачі, рекомендовані науковими установами, вищими навчальними закладами, громадськими організаціями тощо.

4. Експертами не можуть бути працівники МОН, ІМЗО та особи, які під час здійснення експертизи матимуть конфлікт інтересів (автори (співавтори) проектів підручників, поданих на Конкурс, працівники видавництв, перекладачі, чиї переклади використані у відповідних проектах підручників, родичі осіб зазначених категорій тощо), що може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень під час виконання наданих повноважень.

5. Склад експертів відповідно до кожної назви підручника формується із загальних списків таких експертів та затверджується наказом МОН до початку здійснення експертизи і оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

До складу експертів із зарубіжної літератури обов'язково додатково включаються перекладознавці, перекладачі.

За наявності в експертів конфлікту інтересів з авторами поданих на Конкурс проектів підручників експерти або учасники упродовж трьох робочих

днів з дня початку експертизи повинні письмово повідомити про такий факт ІМЗО для внесення змін до відповідного наказу МОН.

6. Експерти відповідно до кожної назви підручника проходять обов'язковий інструктаж щодо здійснення експертизи і оформлення її результатів. Інструктаж здійснюється у строки, визначені наказом МОН про проведення Конкурсу.

Проводити інструктаж і розробляти відповідні інструктивно-методичні матеріали не можуть автори (співавтори) проектів підручників, поданих на Конкурс.

Експерти, які не пройшли інструктаж, експертизу не здійснюють.

7. Кожен експерт здійснює експертизу не більше двох поданих на Конкурс проектів підручників відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертизи проектів підручників.

Експертиза кожного проекту підручника з певної назви здійснюється трьома експертами: вчителем, методистом та науковим (науково-педагогічним) працівником, які визначаються методом жеребкування. Для навчального предмета «зарубіжна література» – додатково також перекладознавцем або перекладачем.

Склад експертів для кожного проекту підручника затверджується наказом МОН до початку здійснення експертизи і оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

8. Кожен експерт письмово оформлює результати проведеної ним експертизи у вигляді розгорнутого експертного висновку з одним із варіантів підсумку:

про доцільність надання підручнику грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»;

про недоцільність надання підручнику грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

9. На останній сторінці експертного висновку експерт ставить свій підпис та дату.

Експерти передають свої експертні висновки на папері та в електронному вигляді (pdf-формат) до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

10. За наявності в експертних висновках на проект підручника, якому пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», зауважень і пропозицій щодо поліпшення його якості учасник має право доопрацювати його впродовж десяти робочих днів з дня оприлюднення експертних висновків та передати доопрацьований варіант проекту підручника разом з відповіддю авторів на зауваження і пропозиції на паперових носіях та в

електронному вигляді (у pdf-форматі) до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

11. Експерти, які здійснювали експертизу проектів підручників, після подання їх доопрацьованих варіантів перевіряють ступінь врахування зауважень і пропозицій щодо поліпшення їх якості, зазначених в експертних висновках, у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

Експерти, які здійснювали перевірку ступеня врахування зауважень і пропозицій щодо поліпшення якості підручника, зазначених в експертних висновках, письмово оформлюють результати проведеної ними перевірки у вигляді довідки про стан доопрацювання проекту підручника, що має завершуватися одним із таких варіантів висновку:

«Проект підручника доопрацьовано відповідно до зауважень і пропозицій щодо поліпшення його якості»;

«Проект підручника не доопрацьовано відповідно до зауважень і пропозицій щодо поліпшення його якості».

На останній сторінці довідки про стан доопрацювання проекту підручника експерт ставить свій підпис та дату заповнення.

Експерти передають свої довідки про стан доопрацювання проекту підручника на папері та в електронному вигляді (pdf-формат) до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

12. Електронні версії оригінал-макетів підручників, яким за результатами I етапу Конкурсу надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», розміщуються в Репозитарії до початку проведення II етапу Конкурсу.

Учасники, які подали на Конкурс авторські оригінали підручників, яким за результатами I етапу надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», подають до ІМЗО оригінал-макети підручників у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

13. Експертні висновки на проекти підручників та довідки про стан доопрацювання проектів підручників оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом трьох робочих днів після завершення строку їх подання.

14. Електронні версії проектів підручників, які за результатами експертизи відхилені від подальшої участі в Конкурсі, знімаються з Репозитарію до початку проведення II етапу Конкурсу.

15. Обов'язковою складовою I етапу Конкурсу є проведення експертизи з антидискримінаційних питань усіх проектів підручників, яка проводиться на засадах та в порядку, передбачених розділом VIII цього Положення.

V. Проведення II етапу Конкурсу

1. У II етапі Конкурсу беруть участь оригінал-макети підручників, яким за результатами I етапу Конкурсу надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

2. Учителі ЗНЗ у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, але не менше двадцяти робочих днів, ознайомлюються з електронними версіями оригінал-макетів підручників, що розміщені в Репозитарії, і надають пропозиції керівнику ЗНЗ для прийняття рішення щодо вибору підручників за кожною назвою підручників, які пропонуються для використання в цьому ЗНЗ.

3. Кожен ЗНЗ відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для здійснення вибору загальноосвітніми навчальними закладами електронних версій оригінал-макетів підручників за кожною назвою підручників, що відповідає кількості учнів 8 класу цього ЗНЗ у поточному навчальному році, та оформлення результатів вибору заповнює спеціальну форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника в Репозитарії.

4. Результати вибору оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника, що оформлені ЗНЗ в Репозитарії, подаються листом до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, про що складається відповідний акт приймання-передавання.

Результати вибору оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника, що оформлені ЗНЗ у II етапі Конкурсу в Репозитарії, оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії протягом трьох робочих днів після завершення роботи конкурсних комісій на II етапі Конкурсу.

VI. Конкурсні комісії Конкурсу

1. Конкурсні комісії Конкурсу (далі – конкурсні комісії) створюються відповідно до таких освітніх галузей: «Мови і літератури» (з іноземних мов, мов національних меншин та інтегрованого курсу «Література» створюються окремі комісії), «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

2. Склад конкурсних комісій у кількості не менше п'яти фахівців відповідної освітньої галузі (непарна кількість), які не є учасниками, експертами та особами, які мають конфлікт інтересів, затверджується наказом МОН до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів та оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

Голови конкурсних комісій обираються з членів цих комісій на їх першому засіданні.

Секретарями конкурсних комісій без права голосу є працівники ІМЗО.

3. Конкурсні комісії:

1) на I етапі Конкурсу:

перевіряють правильність оформлення експертних висновків на проекти підручників;

узагальнюють результати експертизи з кожної назви підручника. У разі якщо експерт зробив остаточний висновок, який не обґрунтований або не узгоджується зі змістом експертного висновку, конкурсна комісія має право при узагальненні результатів експертизи його не враховувати з обов'язковим обґрунтуванням такого рішення в протоколі;

узагальнюють результати перевірки ступеня врахування зауважень і пропозицій щодо поліпшення якості підручника, зазначених в експертних висновках;

готують пропозиції про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» проектам підручників, що отримали не менше двох (для зарубіжної літератури – трьох) експертних висновків про доцільність надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

У разі якщо учасник не допрацював проект підручника відповідно до зауважень і пропозицій щодо поліпшення його якості, зазначених в експертних висновках, конкурсна комісія має право не пропонувати надавати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» цьому підручнику;

2) на II етапі Конкурсу:

аналізують результати вибору оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника, що оформлені ЗНЗ в Репозитарії;

надають пропозиції щодо формування переліку підручників, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету.

4. Організація роботи конкурсних комісій покладається на голів та секретарів цих комісій.

5. Конкурсні комісії здійснюють роботу у строки, визначені наказом МОН про проведення Конкурсу на кожному етапі.

6. Проекти підручників, експертні висновки на них, довідки про стан їх доопрацювання, а також результати вибору оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника, що оформлені ЗНЗ в Репозитарії, передаються ІМЗО головам конкурсних комісій у день початку їх роботи на кожному етапі.

7. Результати роботи конкурсних комісій на кожному етапі оформлюються протоколами, які підписують голова, секретар та всі члени конкурсних комісій, які брали участь у засіданні.

Протоколи конкурсних комісій оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії протягом трьох робочих днів після завершення їх роботи на кожному етапі.

8. Рішення конкурсної комісії вважається правомочним, якщо за нього проголосувала більшість від затвердженого складу.

9. Оголошення висновків конкурсних комісій здійснюється членами конкурсних комісій наступного дня після завершення їх роботи на кожному етапі Конкурсу окремо і проводиться відкрито із запрошенням учасників, експертів, представників ЗНЗ, громадськості, видавництва, засобів масової інформації.

10. Усі проекти підручників, експертні висновки на них, довідки про стан їх доопрацювання, а також результати вибору оригінал-макетів підручників з кожної назви підручника, що оформлені ЗНЗ в Репозитарії, разом з протоколами засідань конкурсних комісій передаються їхніми головами у день завершення роботи на кожному етапі до ІМЗО, про що складаються відповідні акти приймання-передавання, які підписують голови конкурсних комісій та директор ІМЗО.

VII. Формування переліку підручників, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету

1. Перелік підручників, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету, формується МОН за пропозиціями конкурсних комісій.

До зазначеного переліку з кожної назви підручника включаються підручники, які за результатами II етапу Конкурсу отримали результат вибору більше двадцяти тисяч.

Якщо жоден з підручників у межах відповідної назви підручників не отримав результат вибору більше двадцяти тисяч, до зазначеного переліку включається один підручник з відповідної назви підручника, який отримав найкращий результат вибору.

З кожної назви підручника до зазначеного переліку можуть також включатися підручники, які за результатами II етапу Конкурсу отримали результат вибору від чотирьох до двадцяти тисяч. Включення підручника до відповідного переліку здійснюється за умови надання видавництвом до ІМЗО гарантійного листа про фінансування (за рахунок власних обігових коштів або інших коштів, не заборонених законодавством) різниці між запропонованою видавництвом вартістю такого підручника і середньою вартістю підручника, що зазначена у паспорті бюджетної програми на відповідний рік.

2. Для забезпечення підручниками учнів, які навчаються у ЗНЗ з навчанням мовами національних меншин (кримськотатарська, молдовська, польська, російська, румунська, угорська), здійснюється переклад підручників

на мови цих національних меншин. Перелік назв підручників, які можуть перекладатися на мови національних меншин, затверджується наказом МОН про проведення Конкурсу.

3. З кожної назви підручників, які перекладатимуться на мови національних меншин (кримськотатарська, молдовська, польська, російська, румунська, угорська), до переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, включаються підручники, які отримали кращі результати вибору з урахуванням прогнозованої кількості учнів, які навчаються цими мовами. А саме:

у разі якщо прогнозована кількість учнів становить менше двадцяти тисяч, до переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, включається один підручник, який отримав кращий результат вибору;

у разі якщо прогнозована кількість учнів становить більше двадцяти тисяч, до переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, можуть включатися два підручники, які отримали кращі результати вибору.

VIII. Експертиза з антидискримінаційних питань

1. Експертиза з антидискримінаційних питань здійснюється експертами з антидискримінаційних питань на I етапі Конкурсу.

2. Склад експертів формується із загального списку таких експертів, затверджується наказом МОН до початку проведення експертизи і оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

Експертами можуть бути фахівці, які для здійснення цієї експертизи рекомендовані науковими установами, вищими навчальними закладами, профільними громадськими організаціями, мають досвід роботи у цій сфері не менше 3 років та які пройшли навчання у встановленому наказом МОН порядку.

Експертами не можуть бути працівники МОН, ІМЗО та особи, які під час здійснення експертизи матимуть конфлікт інтересів (автори (співавтори) проектів підручників, поданих на Конкурс, працівники видавництв, перекладачі, чії переклади використані у відповідних проектах підручників, родичі осіб зазначених категорій тощо), що може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень під час виконання наданих повноважень.

3. Кожен експерт здійснює експертизу не більше десяти проектів підручників відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для проведення цієї експертизи та передає результати експертизи у день завершення їх підготовки на папері та в електронному вигляді (pdf-формат) до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

Експертні висновки на проекти підручників оприлюднюються (pdf-формат) на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії протягом трьох робочих днів після їх подання.

4. Результати експертизи враховуються під час доопрацювання проекту підручника з метою поліпшення його якості та не впливають на рішення конкурсної комісії про доцільність чи недоцільність надання підручнику грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

ІХ. Апеляційна комісія Конкурсу

1. Апеляційна комісія на кожному етапі Конкурсу: розглядає апеляції учасників стосовно дотримання процедури проведення Конкурсу, подані не пізніше п'яти робочих днів з дати оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО висновків конкурсних комісій; інформує ІМЗО про свою позицію щодо обґрунтованості поданих апеляцій.

2. Склад апеляційної комісії у кількості не менше п'яти осіб (непарна кількість) затверджується наказом МОН до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів.

Секретарем апеляційної комісії є працівник ІМЗО.

Членами апеляційної комісії не можуть бути працівники МОН, учасники, експерти, члени конкурсних комісій та особи, які мають конфлікт інтересів з авторами, проекти підручників яких подані на Конкурс.

Інформація про склад апеляційної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

3. Організація роботи апеляційної комісії покладається на голову та секретаря цієї комісії.

4. Учасники мають право подати апеляції до апеляційної комісії щодо процедури проведення Конкурсу не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО висновків конкурсних комісій на кожному етапі.

5. Апеляції учасників розглядаються апеляційною комісією на наступний робочий день після завершення строку подання апеляцій.

6. За результатами засідання апеляційної комісії на кожному етапі складається протокол, який підписують голова, секретар та всі члени апеляційної комісії, які брали участь у засіданні.

7. Рішення апеляційної комісії є правомочним, якщо за нього проголосувала більшість від затвердженого складу.

8. Рішення апеляційної комісії, викладене в протоколі, доводиться листами до відомих учасників, які подавали апеляції, та подається до ІМЗО протягом трьох робочих днів після завершення її роботи для урахування рішення під час підготовки матеріалів для розгляду на колегії МОН за результатами I та II етапів Конкурсу та прийняття відповідного рішення.

9. Рішення апеляційної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії протягом трьох робочих днів після завершення її роботи.

X. Підбиття підсумків Конкурсу

1. За результатами роботи конкурсних та апеляційної комісій ІМЗО готує матеріали для їх розгляду на колегії МОН.

2. Результати кожного етапу Конкурсу розглядаються на колегії МОН у строк не більше тридцяти календарних днів після подання відповідних матеріалів.

Рішення колегії МОН є підставою для прийняття таких наказів МОН:

за результатами I етапу Конкурсу – «Про надання підручникам грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»;

за результатами II етапу Конкурсу – «Про затвердження переліку підручників для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету» та «Про видання підручників для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів».

Накази оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії у триденний строк після їх підписання.

3. У разі встановлення апеляційною комісією порушення процедури проведення Конкурсу колегія МОН може прийняти рішення про невизнання результатів Конкурсу.

У цьому випадку МОН повторно проводить Конкурс з навчальних предметів, стосовно яких встановлено порушення процедури проведення Конкурсу.

4. Усі документи, що стосуються Конкурсу, зберігаються в ІМЗО протягом двох років після завершення Конкурсу.

5. При виданні підручників на звороті титульного аркуша обов'язково зазначаються відомості про експертів (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності)), які зробили висновок про доцільність надання підручнику грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

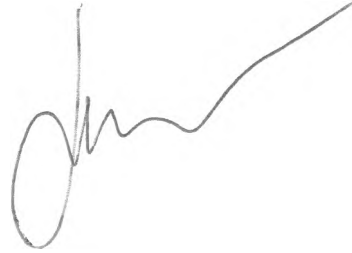

6. При виданні підручників за рахунок коштів Державного бюджету України видавництва, з якими укладено договори на їх видання, передають на безоплатній основі МОН право на розміщення електронних примірників підручників (у pdf-форматі) для безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років.

XI. Фінансування

Витрати на проведення Конкурсу здійснює МОН за рахунок коштів Державного бюджету України в межах асигнувань, передбачених МОН на зазначені цілі, а також коштів, не заборонених законодавством.

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко